

קורות חייו של יעקב מקובסקי

2016 - 1921

אני, יעקב מקובסקי, נולדתי ב- 23.1.1921 בעיר ביאליסטוק בפולין, להורו' חוה (לבית סידלצקי) וגרשון (הירש) מקובסקי. הייתה לי הבן הצעיר, יחד עם אחיו יוסף, ואחותנו הבכורה שרה.

אבי גרשון עסק בטקסטייל וחלקי חילוף לשעונים. היו לו 4 אחים ו- 2 אחיות. אמי חוה הייתה עקרת בית. היו לה 6 אחיות ו- 3 אחים.

בני משפחתי וקרוביים גרו בביאליסטוק וסביבתה. השפה המדוברת בבית הייתה פולנית ואידיש.

בילדותי למדתי ב"חדר", ולאחר מכן בבית ספר תרבות עברית, ובבית ספר פרטני עברי של האחים אקשטיין, ולאחר מכן בספר תיכון מקצועני שם סיימתי מגמת נגרות. במקצוע הנגרות עבדתי בעיר הולדטי ביאליסטוק. רציתי להיות נגר כמו אחיו יוסף. יחד עם יוסף עבדתי כל חיי בנגרות.

magil 12 השתיכתי לתנועת הנוער "השומר הצעיר" והייתי פעיל בתנועה עד פרוץ מלחמת העולם השנייה.

בגיל 18, ב- 1.9.1939, בזמן שהייתי בקיבוץ הקשרה בעיר גורדנו, החלו התקיפות של מטוסים גרמנים מעלה פולין. החברים שליiali איתי בקיבוץ ההקשרה התפזרו. התניידנו ברכבות משא, וכשנסילות הברזל יצאו מכלל שימוש יעקב הפצצות הגרמנים, המשכנו לצעוד רגל, עד לעיירה זלבה (Zelwa) בה נולדה אימי.

משפחתי הייתה משפחה ציונית, יהודית מסורתית, והתגוררה ביאליסטוק ברחוב נבי סואיט 25 (Nowy Swiat). כאן גם נולדתי. לאחר מכן גרנו ברחוב ירוביצקה 32, שבהמשך היה בתוך הגטו. מאוחר יותר עברה משפחתי לרחוב ורשבסקה 53. הגיעו גרתי ביתה של הדודה ברוחוב קופיצקה 39, בדירה בת חדר אחד בה נדחו כל בני המשפחה. בעליית הגג של הבית אספנו את אמצעי ההגנה שלנו. מחלון עליית הגג הזה גם נפל לערינו מראות הזועה - קורבנות יהודים ברחובות ביאליסטוק - החיסול הראשון של 10,000 יהודים.

שבועת לנקום.

במקביל להתרחשויות, והידיעות שהגיעו, התחללה התארגנות להתנגדות.

קבוצות של לוחמים פרטיזנים התארגנו, הוקמה מחרתת וחברים וחברות יוצאו לירות ביאליסטוק תוך סיון חיים. חצינו את גדר הגטו, התמודדנו עם מכשולים בדרכים, תנאי מזג אוויר קשים, רعب, ועוד. ידענו שחיבטים להילחם באויב הנאצי. הפרטיזנים שלנו כתבו דף של זהב בהיסטוריה של ההתנגדות לאויב הנאצי. הם קורבנות. איבדנו חברים רבים. הרדיפה הנאצית אחרינו התגברה בערים, בכפרים, ובמקומות שהסתתרנו.

שמענו על חיסול נוסף בಗטו אותו התהילו הגרמנים ב- 16.8.1943 - חיסול הסופי של גטו ביאליסטוק.

הגטו עלה בלהבות.

המשכתי להיות פרטיזן בעיר ולהילחם בנאצים. עברתי חוות רבות, ניצלת והצלת פעם רבים רבודת את חברי מזרע הנאצים ושותפיהם.

חדש לאחר החיסול הסופי בגטו, פגשתי בעיר חברים ששיפרו לי כי אחיו יוסף שלא ידעתי מה היה בגלו נמצא גם הוא בעיר יחד עם קבוצת פרטיזנים אחרת. השמחה הייתה גדולה. הלכתי לפגוש את יוסף ושם עתאי איך הוא יחד עם ארבעה חברים נוספים קפצו מקרון הרכבת בדרך למחנה המוזות טרבלינקה.

הרגע המאושר הגיע ב- 27.7.1944, סיור של חיילים Sovietiyim שעברו בעיר סיירו לנו שהגרמנים נסוגו ונחננו משוחררים. יצאנו מהערים, ונガלו לעינינו הזועה הגדולה והחרובן.

"אחרי הביקור בಗטו ההרוס עברנו לרחובות הריקים של ביאלייסטוק, לאורך ולרוחב... נתקלנו בשלה של כיפת הענק של בית הכנסת הגדול מושלך על הקרקע, צצ'ר לחורבן הגדול, חורבנה של יהדות ביאלייסטוק ועמננו בכלל".

אחרי המלחמה שירתី בצבא הסובייטי, בהמשך התגוררתי שנתיים בפולין, ב- 31.5.1961 הגיענו אני ואשתី קלרה לישראל.

בישראל התגוררנו בשיכון בפתח תקווה ונולדו לנו שתי בנות חוות ומרימ, בהמשך גרכו בבת ים, ואחר כך בחולון, ועבדתי כנגר בנגירה יחד עם אחיו יוסף מקובסקי.

במהלך השנים בישראל זכיתי לקבל את אות הלוחם בנאצים, אות מלחמת יום הכיפורים, עיטור לוחמי המדינה, ועיטורים ותעודות נוספות על חלקו במאבק לתקומת ישראל.

עד יום פטירתו ترام יעקב מקובסקי והיה פעיל בארגון יוצאי ביאלייסטוק, וארגון הפרטיזנים ולוחמי הגטאות.

את זיכרונותיו מתקופת המלחמה תיעד יעקב מקובסקי בספרו "זכרוןוטו של פרטיזן ולוחם מגטו ביאלייסטוק" (הספר נמצא בספריית ארגון יוצאי ביאלייסטוק בחדר ההנצחה).

יה זכרו ברוך .